Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

20. května 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Prostor svobody, bezpečnosti a práva – Kontroly na hranicích, azyl a přistěhovalectví – Azylová politika – Směrnice 2013/32/EU – Společná řízení pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany – Žádost o mezinárodní ochranu – Důvody nepřípustnosti – Článek 2 písm. q) – Pojem ‚následná žádost' – Článek 33 odst. 2 písm. d) – Odmítnutí žádosti o mezinárodní ochranu členským státem jako nepřípustné z důvodu zamítnutí předchozí žádosti podané dotyčnou osobou ve třetím státě, který uzavřel s Evropskou unií dohodu o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém ze smluvních států této dohody – Pravomocné rozhodnutí přijaté Norským královstvím"

Ve věci C-8/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (správní soud Šlesvicka-Holštýnska, Německo) ze dne 30. prosince 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 9. ledna 2020, v řízení

L. R.

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras (zpravodaj), předseda senátu, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: M. Krausenböck, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. prosince 2020,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Bundesrepublik Deutschland A. Schumacher, jako zmocněnkyní,

– za německou vládu J. Möllerem a R. Kanitzem, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi původně G. Wilsem, A. Azéma a M. Condou-Durande, poté G. Wilsem, A. Azéma a L. Grønfeldt, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 18. března 2021,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60), ve spojení s čl. 2 písm. q) této směrnice.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi L. R. a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Německo) ohledně legality rozhodnutí Bundesamt für Migration und Flüchtlinge – Außenstelle Boostedt (Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky, pobočka Boostedt, Německo) (dále jen „Úřad“), kterým byla odmítnuta žádost dotyčného o azyl jako nepřípustná.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2011/95/EU

3 Účelem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. 2011, L 337, s. 9) je podle jejího článku 1 stanovit normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, jednotný status pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a obsah poskytnuté ochrany.

4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚mezinárodní ochranou‘ postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany ve smyslu písmen e) a g);

b) ‚osobou požívající mezinárodní ochrany‘ osoba, které bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany ve smyslu písmen e) a g);

c) ‚Ženevskou úmluvou‘ Úmluva o právním postavení uprchlíků [podepsaná v Ženevě] dne 28. července 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, sv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)] ve znění Newyorského protokolu [týkajícího se právního postavení uprchlíků, uzavřeného v New Yorku] dne 31. ledna 1967;

d) ‚uprchlíkem‘ státní příslušník třetí země, který se v důsledku oprávněných obav před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů nachází mimo zemi své státní příslušnosti a je neschopen přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu dotyčné země, nebo osoba bez státní příslušnosti, která se ze stejných shora uvedených důvodů nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu, která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit a na kterou se nevztahuje článek 12;

e) ‚postavením uprchlíka' uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti členským státem za uprchlíka;

f) ‚osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu' státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, která nesplňuje podmínky pro uznání za uprchlíka, ale u které existují závažné důvody se domnívat, že pokud by se vrátila do země svého původu, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti do země svého dosavadního pobytu, byla by vystavena reálné hrozbě, že utrpí vážnou újmu uvedenou v článku 15, a na kterou se nevztahuje čl. 17 odst. 1 a 2, přičemž tato osoba nemůže nebo vzhledem ke shora uvedené hrozbě nechce přijmout ochranu dotyčné země;

g) ‚statusem doplňkové ochrany' uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti členským státem za osobu, která má nárok na doplňkovou ochranu;

h) ‚žádostí o mezinárodní ochranu' žádost o ochranu členským státem podaná státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, u níž lze předpokládat, že žadatel usiluje o získání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany, a ve které nežádá výslovně o jinou formu ochrany, jež nespadá do oblasti působnosti této směrnice a o niž lze požádat samostatně;

[…]“

Směrnice 2013/32

5 Článek 2 písm. b), e) a q) směrnice 2013/32/ES zní takto:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

b) ‚žádostí o mezinárodní ochranu' nebo ‚žádostí' žádost o ochranu členským státem učiněná státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, u níž lze předpokládat, že žadatel usiluje o získání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany, a ve které nežádá výslovně o jinou formu ochrany, jež nespadá do oblasti působnosti směrnice [2011/95] a o niž lze požádat samostatně;

[…]

e) ‚pravomocným rozhodnutím' rozhodnutí, zda je státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti přiznáno postavení uprchlíka nebo doplňková ochrana na základě směrnice [2011/95] a které již nepodléhá opravnému prostředku podle kapitoly V této směrnice bez ohledu na to, zda takový opravný prostředek vede k tomu, že žadateli může být až do rozhodnutí o opravném prostředku dovoleno setrvat v dotyčném členském státě;

[…]

q) ‚následnou žádostí' další žádost o mezinárodní ochranu, která byla učiněna po přijetí pravomocného rozhodnutí o předchozí žádosti, včetně případů, kdy žadatel vzal svou žádost výslovně zpět, a případů, kdy rozhodující orgán po konkludentním zpětvzetí odmítl žádost podle čl. 28 odst. 1.“

6 Článek 33 odst. 2 této směrnice stanoví:

„Členské státy mohou považovat žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou, pouze pokud:

a) mezinárodní ochranu přiznal jiný členský stát;

b) země, která není členským státem, je podle článku 35 považována za první zemi azylu pro žadatele;

c) země, která není členským státem, je podle článku 38 považována za bezpečnou třetí zemi pro žadatele;

d) žádost je následnou žádostí, v níž se neobjevily nebo nebyly žadatelem předloženy žádné nové skutečnosti či zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle směrnice [2011/95], nebo

e) osoba závislá na žadateli podá žádost poté, co v souladu s čl. 7 odst. 2 souhlasila, aby její případ byl součástí žádosti podané jejím jménem, a neexistují žádné skutečnosti týkající se situace této závislé osoby, které by odůvodňovaly samostatnou žádost.“

Nařízení Dublin III

7 Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31, dále jen „nařízení Dublin III“), bylo podle jeho čl. 48 prvního pododstavce zrušeno nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (Úř. věst. 2003, L 50, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 109), které podle svého článku 24 nahradilo Úmluvu o určení státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropských společenství, podepsanou v Dublinu dne 15. června 1990 (Úř. věst. 1997, C 254, s. 1; dále jen „Dublinská úmluva“).

8 Součástí kapitoly II nařízení Dublin III, nadepsané „Obecné zásady a záruky“, je článek 3, nadepsaný „Přístup k řízení o posouzení žádosti o mezinárodní ochranu“, který v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.“

9 Součástí kapitoly V tohoto je článek 18, nadepsaný „Povinnosti příslušného členského státu“, který v odstavci 1 stanoví:

„1. Členský stát příslušný podle tohoto nařízení je povinen:

[…]

c) přijmout zpět za podmínek stanovených v článcích 23, 24, 25 a 29 státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost se posuzuje a která vzala svou žádost zpět a učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu;

d) přijmout zpět za podmínek stanovených v článcích 23, 24, 25 a 29 státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu.“

10 Článek 19 odst. 3 nařízení Dublin III, nadepsaný „Zánik povinností“, stanoví:

„Povinnosti uvedené v čl. 18 odst. 1 písm. c) a d) zanikají, pokud členský stát příslušný k posouzení žádosti zjistí poté, co je požádán o přijetí zpět žadatele nebo jiné osoby uvedené v čl. 18 odst. 1 písm. c) nebo d), že dotyčná osoba opustila území členských států v souladu s rozhodnutím o návratu nebo rozhodnutím o vyhoštění, které vydal po zpětvzetí či zamítnutí žádosti.

Žádost podaná po provedení vyhoštění se považuje za novou žádost, na základě které je zahájeno nové řízení o určení příslušného členského státu.“

Dohoda mezi Unií, Islandem a Norskem

11 Dohoda mezi Evropským společenstvím a Islandskou republikou a Norským královstvím o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo na Islandu nebo v Norsku byla schválena jménem Společenství rozhodnutím Rady 2001/258/ES ze dne 15. března 2001 (Úř. věst. 2001, L 93, s. 38; Zvl. vyd. 19/04, s. 78, dále jen „dohoda mezi Unií, Islandem a Norskem“).

12 Podle článku 1 této dohody:

„1. Island[ská republika] a Norsk[é království] s výhradou odstavce 4 provedou a uplatňují ve vzájemných vztazích a ve vztazích s členskými státy ustanovení Dublinské úmluvy uvedená v části 1 přílohy této dohody a rozhodnutí výboru zřízeného článkem 18 Dublinské úmluvy uvedená v části 2 uvedené přílohy.

2. Členské státy s výhradou odstavce 4 uplatňují pravidla uvedená v odstavci 1 ve vztazích s Island[skou republikou] a Norsk[ým královstvím].

[…]

4. Pro účely odstavců 1 a 2 zahrnují odkazy na ‚členské státy‘ v aktech uvedených v příloze také Island[skou republiku] a Norsk[é království].

[…]“

Německé právo

AsylG

13 Ustanovení § 26a Asylgesetz (zákon o azylu), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „AsylG“), nadepsaného „Bezpečné třetí země“, zní takto:

„1) Cizinec, který přicestoval ze třetí země ve smyslu článku 16a odst. 2 první věty Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Ústava Spolkové republiky Německo) (bezpečná třetí země), se nemůže dovolávat článku 16a odst. 1 Grundgesetz (Ústava). […]

2) Mimo členské státy Evropské unie jsou bezpečnými třetími zeměmi země uvedené v příloze I. […]“

14 Ustanovení § 29 AsylG, nadepsaného „Nepřípustné žádosti“, zní takto:

„(1) Žádost o azyl je nepřípustná, pokud

[…]

5. v případě následné žádosti ve smyslu § 71 nebo druhé žádosti ve smyslu § 71a se další řízení o udělení azylu nevede. […]

15 Ustanovení § 71a AsylG, nadepsaného „Druhá žádost“, stanoví:

„1) Podá-li cizinec na spolkovém území žádost o azyl (druhou žádost) poté, co řízení o udělení azylu v bezpečné třetí zemi (§ 26a), pro kterou platí právní předpisy [Unie] o příslušnosti k vedení řízení o udělení azylu nebo se kterou o tom Spolková republika Německo uzavřela mezinárodní smlouvu, skončilo zamítnutím, vede se další řízení o udělení azylu pouze tehdy, je-li Spolková republika Německo příslušná k vedení řízení o udělení azylu a jsou-li splněny požadavky § 51 odst. 1 až 3 Verwaltungsverfahrensgesetz [(VwVfG) (zákon o správním řízení)]; posouzení přísluší [Úřadu]. […]“

16 Příloha I k článku 26a AsylG obsahuje následující údaje:

„Norsko

Švýcarsko“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

17 Dne 22. prosince 2014 podal pan L. R., íránský státní příslušník, u Úřadu žádost o azyl.

18 Při posuzování žádosti se ukázalo, že L. R. již podal žádost o azyl v Norsku.

19 Norské království, kterému byla adresována žádost o převzetí L. R., sdělilo Úřadu dopisem ze dne 26. února 2015, že dotyčný podal dne 1. října 2008 u norských orgánů žádost o azyl, která byla zamítnuta dne 15. června 2009, a že dne 19. června 2013 byl předán íránským orgánům. Norské království odmítlo L. R. převzít, a to z důvodu, že v souladu s čl. 19 odst. 3 nařízení Dublin III jeho příslušnost zanikla.

20 Úřad tedy žádost L. R. o azyl posoudil a rozhodnutím ze dne 13. března 2017 ji odmítl jako nepřípustnou na základě § 29 odst. 1 bodu 5 AsylG. Úřad měl za to, že jde o „druhou žádost“ ve smyslu § 71a AsylG a nejsou splněny požadavky uvedené v § 51 odst. 1 zákona o správním řízení odůvodňující zahájení nového řízení o udělení azylu, jelikož popis skutečností uvedený L. R. na podporu jeho žádosti se jako celek nejeví jako důvěryhodný.

21 L. R. podal proti tomuto rozhodnutí Úřadu žalobu k předkládajícímu soudu směřující primárně k přiznání postavení uprchlíka a podpůrně přiznání „doplňkové ochrany“ a ještě podpůrněji k tomu, aby byl podle německého práva stanoven zákaz vyhoštění. Usnesením ze dne 19. června 2017 vyhověl předkládající soud návrhu na předběžné opatření podanému L. R. a přiznal jeho žalobě odkladný účinek.

22 Předkládající soud uvádí, že k tomu, aby mohl ve sporu rozhodnout, potřebuje vyjasnit otázku, zda lze žádost o mezinárodní ochranu kvalifikovat jako „následnou žádost“ ve smyslu čl. 2 písm. q) směrnice 2013/32, bylo-li první řízení, které skončilo zamítnutím takové žádosti, vedeno nikoli v jiném členském státě Unie, nýbrž ve třetím státě, a to v Norsku.

23 V tomto ohledu předkládající soud upřesňuje, že i když rozsudek Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo) ze dne 14. prosince 2016 nechal odpověď na tuto otázku otevřenou, má za to, že může jít o „následnou žádost“ ve smyslu čl. 2 písm. q) směrnice 2013/32, pokud první řízení, které vedlo k zamítnutí první žádosti o mezinárodní ochranu dotyčné osoby, bylo vedeno v jiném členském státě.

24 Předkládající soud uznává, že jak ze znění čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32 ve spojení s jejím čl. 2 písm. b), e) a q), tak z obecné systematiky této směrnice vyplývá, že žádost o mezinárodní ochranu může být kvalifikována jako „následná žádost“ pouze tehdy, pokud „pravomocné rozhodnutí“, jímž byla zamítnuta „předchozí žádost“ téhož žadatele, bylo přijato některým členským státem. Z článku 2 písm. b) a e) směrnice 2013/32 totiž vyplývá, že taková „předchozí žádost“, jakož i pravomocné rozhodnutí, které o ní bylo přijato, se musí týkat ochrany přiznávané směrnicí 2011/95, která je určena pouze členským státům.

25 Předkládající soud se však kloní k názoru, že směrnici 2013/32 je třeba v souvislosti s přidružením Norského království ke společnému evropskému azylovému systému, jak vyplývá z dohody mezi Unií, Islandem a Norskem, vykládat extenzivněji. Norské království sice není vázáno směrnicemi 2013/32 a 2011/95, ale norský azylový systém je jak z věcného, tak z procesního hlediska rovnocenný systému stanovenému unijním právem. Bylo by tedy v rozporu s cílem a účelem společného evropského azylového systému, jakož i s přidružením Norského království k tomuto systému, vyžadovat od členských států, aby v takové situaci, jako je situace dotčená ve sporu v původním řízení, vedly kompletní první azylové řízení.

26 Za těchto podmínek se Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (správní soud Šlesvicka-Holštýnska, Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je s čl. 33 odst. 2 písm. d) a čl. 2 písm. q) směrnice [2013/32] slučitelná vnitrostátní právní úprava, podle níž lze žádost o mezinárodní ochranu odmítnout jakožto nepřípustnou následnou žádost, bylo-li první řízení o udělení azylu, které vedlo k zamítnutí, vedeno nikoli ve členském státě Unie, nýbrž v Norsku?“

K předběžné otázce

27 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32 ve spojení s jejím čl. 2 písm. q) musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která umožňuje odmítnout jakožto nepřípustnou žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 2 písm. b) této směrnice, kterou v tomto státě podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, jejichž předchozí žádost o přiznání postavení uprchlíka, podaná ve třetím státě, který v souladu s dohodou mezi Unií, Islandem a Norskem uplatňuje nařízení Dublin III, byla tímto třetím státem zamítnuta.

28 Úvodem je třeba konstatovat, že předkládající soud v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vycházel z předpokladu, že čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32 ve spojení s jejím čl. 2 písm. q) se použije na novou žádost o mezinárodní ochranu podanou v členském státě poté, co byla „pravomocným rozhodnutím“ ve smyslu čl. 2 písm. e) této směrnice zamítnuta předchozí žádost podaná stejným žadatelem v jiném členském státě. Německá vláda ve svém vyjádření předloženém Soudnímu dvoru sdílí takový přístup.

29 Evropská komise naproti tomu ve svém vyjádření předloženém Soudnímu dvoru uvádí, že novou žádost o mezinárodní ochranu lze kvalifikovat jako „následnou žádost“ ve smyslu čl. 2 písm. q) a čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32 pouze tehdy, je-li podána v členském státě, jehož příslušné orgány zamítly pravomocným rozhodnutím předchozí žádost podanou týmž žadatelem.

30 Avšak vzhledem k tomu, že se položená otázka týká žádosti o mezinárodní ochranu podané v členském státě po zamítnutí předchozí žádosti předložené týmž žadatelem ve třetím státě, který je smluvní stranou dohody mezi Unií, Islandem a Norskem, je za účelem poskytnutí užitečné odpovědi předkládajícímu soudu nutné pouze určit, zda taková žádost představuje „následnou žádost“ ve smyslu čl. 2 písm. q) a čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32.

31 S touto výhradou je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora čl. 33 odst. 2 směrnice 2013/32 taxativně vyjmenovává situace, kdy členské státy mohou považovat žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou [rozsudek ze dne 19. března 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, bod 29 a citovaná judikatura].

32 Podle předkládajícího soudu může odmítnutí takové žádosti, jako je žádost dotčená v původním řízení, jakožto nepřípustné odůvodnit pouze čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32.

33 Podle tohoto ustanovení mohou členské státy odmítnout žádost o mezinárodní ochranu jako nepřípustnou, pokud představuje následnou žádost, v níž se neobjevily nebo nebyly žadatelem předloženy žádné nové skutečnosti či zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95.

34 Pojem „následná žádost“ je definován v čl. 2 písm. q) směrnice 2013/32 jako další žádost o mezinárodní ochranu, která byla učiněna po přijetí pravomocného rozhodnutí o předchozí žádosti.

35 Tato definice tedy používá pojmy „žádost o mezinárodní ochranu“ a „pravomocné rozhodnutí“, které jsou rovněž definovány v článku 2 této směrnice, konkrétně v písmenech b) a e).

36 Pokud jde zaprvé o pojem „žádost o mezinárodní ochranu“ nebo „žádost“, ten je definován v čl. 2 písm. b) směrnice 2013/32 jako žádost o ochranu „členským státem“ učiněná státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, u níž lze předpokládat, že žadatel usiluje o získání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany ve smyslu směrnice 2011/95.

37 Z jednoznačného znění tohoto ustanovení tak vyplývá, že žádost určená třetímu státu nemůže být chápána jako „žádost o mezinárodní ochranu“ nebo „žádost“ ve smyslu uvedeného ustanovení.

38 Pokud jde zadruhé o pojem „pravomocné rozhodnutí“, je definován v čl. 2 písm. e) směrnice 2013/32 jako rozhodnutí, zda je státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti přiznáno postavení uprchlíka nebo doplňková ochrana na základě směrnice 2011/95, které již nepodléhá opravnému prostředku podle kapitoly V směrnice 2013/32.

39 Rozhodnutí přijaté třetím státem přitom nemůže spadat pod tuto definici. Směrnice 2011/95, která je určena členským státům a netýká se třetích států, se totiž neomezuje na stanovení postavení uprchlíka, jak je upraveno v mezinárodním právu, a sice v Ženevské úmluvě, ale zakotvuje rovněž status doplňkové ochrany, který – jak vyplývá z bodu 6 odůvodnění této směrnice – doplňuje předpisy o postavení uprchlíka.

40 S ohledem na tyto skutečnosti, a aniž je dotčena odlišná otázka, zda se pojem „následná žádost“ vztahuje na novou žádost o mezinárodní ochranu podanou v členském státě poté, co jiný členský stát zamítl pravomocným rozhodnutím předchozí žádost, z výkladu čl. 2 písm. b), e) a q) směrnice 2013/32 vyplývá, že žádost o mezinárodní ochranu podaná v členském státě nemůže být kvalifikována jako „následná žádost“, pokud byla podána poté, co žadateli odmítl přiznat postavení uprchlíka třetí stát.

41 Existence dřívějšího rozhodnutí třetího státu, kterým byla zamítnuta žádost o přiznání postavení uprchlíka, jak je toto postavení upraveno Ženevskou úmluvou, tudíž neumožňuje kvalifikovat žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2011/95, kterou dotyčný podal v členském státě po přijetí tohoto dřívějšího rozhodnutí, jako „následnou žádost“ ve smyslu čl. 2 písm. q) a čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32.

42 Z dohody mezi Unií, Islandem a Norskem nelze vyvodit žádný jiný závěr.

43 Je pravda, že podle článku 1 této dohody nařízení Dublin III provedou nejen členské státy, ale také Islandská republika a Norské království. V takové situaci, o jakou se jedná v původním řízení, kdy dotčená osoba podala žádost o přiznání postavení uprchlíka v jednom z těchto dvou třetích států, tak členský stát, ve kterém tato osoba podala novou žádost o mezinárodní ochranu, může, pokud jsou splněny podmínky uvedené v čl. 18 odst. 1 písm. c) nebo d) tohoto nařízení, požádat Islandskou republiku nebo Norské království o přijetí uvedené osoby zpět.

44 Z toho však nelze vyvodit, že pokud takové přijetí zpět není možné nebo k němu nedojde, je dotyčný členský stát oprávněn mít za to, že nová žádost o mezinárodní ochranu, kterou tatáž osoba učinila u jeho vlastních orgánů, představuje „následnou žádost“ ve smyslu čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32.

45 Dohoda mezi Unií, Islandem a Norskem totiž sice v podstatě stanoví, že Islandská republika a Norské království provádějí některá ustanovení nařízení Dublin III, a v čl. 1 odst. 4 uvádí, že pro tyto účely zahrnují odkazy na „členské státy“ v aktech uvedených v příloze této dohody také tyto dva třetí státy, nic to však nemění na tom, že v této příloze není uvedeno žádné ustanovení směrnice 2011/95 nebo směrnice 2013/32.

46 Ani předpoklad, že norský azylový systém stanoví úroveň ochrany žadatelů o azyl, která je rovnocenná úrovni stanovené směrnicí 2011/95, jak podotýká předkládající soud, nemůže vést k odlišnému závěru.

47 Vedle toho, že z jednoznačného znění relevantních ustanovení směrnice 2013/32 vyplývá, že za současného stavu unijního práva nelze třetí stát stavět pro účely použití čl. 33 odst. 2 písm. d) této směrnice na roveň členskému státu, nemůže takové postavení na roveň záviset, aniž by byla ohrožena právní jistota, na posouzení konkrétní úrovně ochrany žadatelů o azyl v dotyčném třetím státě.

48 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32 ve spojení s jejím čl. 2 písm. q) musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která umožňuje odmítnout jakožto nepřípustnou žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 2 písm. b) této směrnice, kterou v tomto státě podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, jejichž předchozí žádost o přiznání postavení uprchlíka, podaná ve třetím státě, který v souladu s dohodou mezi Unií, Islandem a Norskem uplatňuje nařízení Dublin III, byla tímto třetím státem zamítnuta.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 33 odst. 2 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany ve spojení s jejím čl. 2 písm. q) musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která umožňuje odmítnout jakožto nepřípustnou žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 2 písm. b) této směrnice, kterou v tomto státě podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, jejichž předchozí žádost o přiznání postavení uprchlíka, podaná ve třetím státě, který v souladu s Dohodou mezi Evropským společenstvím a Islandskou republikou a Norským královstvím o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo na Islandu nebo v Norsku uplatňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, byla tímto třetím státem zamítnuta.

Podpisy.